

# BODHITŠARJĀVATĀRA

ŠĀNTIDEVA

Sanskriti keelest tõlkinud Linnart Mäll

Rmt: Budismi pühad raamatud, 3, 2008

## IV

### VIRGUMISMEELEST HOOLIMINE

1

Kui Võitjate Pojad on Virgumismeele kindlalt vastu võtnud, siis tuleb neil pidevalt pingutusi teha, et Juhistest mitte üle astuda.

2

Kui tegu on alustatud ülepeakaela ja mõtlemata, siis võib isegi pärast töötuse andmist kahelda, kas tegutseda või mitte.

3

Kuid miks viivitada selle puhul, mida on kaalunud Buddhad ja Nende väga targad Pojad ja ka ma ise oma jõu kohaselt.

4

Mis sünd langeb mulle osaks, kui ma olen andnud töötuse, aga jätan selle täide viimata?

5

Õeldud on: kui inimene mõtles anda, aga ei andnud, siis sünnib ta preetana, ja seda isegi tühiste asjade puhul.

6

Mis siis veel rääkida tollest, kes valjul häälel on lubanud Ülimat Õnne? Mis sündi satun mina, kui niimoodi petan tervet maailma?

7

Vaid Kõikteadja tunneb tegude oimamatut kulgu, mis vabastab isegi need, kes ei ole omaks võtnud Virgumismeelt.

8

Bodhisattva iga langus on väga ränk, sest langedes rikub ta ära kõikide olendite eesmärgi.

9

Kuid ka selle halvad sünnid ei lõpe otsa, kes vaid hetke jooksul teeb takistusi Bodhisattva pälvimustele, sest ka tema rikub ära kõikide olendite eesmärgi.

10

Hukkub isegi see, kes hukutab ainsagi olendi õnne, mis siis veel rääkida tollest, kes hukutab kogu ilmaruumis elavate kõikide olendite õnne.

11

Nõnda viibib langemisjõu ja Virgumismeeleväe vahel võnkuja pikka aega sansaaras, enne kui jõuab Tasemele.

12

Sellepärast peaksin ma aupaklikult täide viima selle, mida töötasin. Kui ma kohe ei hakka pingutusi tegema, siis langen üha madalamale.

13

Loendamatu hulk kõikidele olenditele head soovivaid Buddhasid on juba lahkunud. See on minu enese süü, et ma ei ole nende ravialuseks saanud.

14

Kui ma ka praegu jään selliseks, nagu olen alati olnud, siis saab mu osaks halb sünd: haigused, surm, vigasus, vördjalikkus ja muu.

15

Millal leian jälle selle, mida on nii raske leida: Tathāgata ilmumisaja, usu, inimsünni, head kalduvused  
16

ning haigusteta ja ohtudeta toidukülla päeva? Elu on petlik hetk ja ihu vaid viivuks laenuks saadud.

17

Endist viisi käitudes ei sünni ma enam kindlasti inimesena. Kui ma inimesena ei sünni ja jääb vaid patt, kust saab siis hüve targata?

18

Ma ei tee praegu head, kuigi suudaksin. Mida teen aga siis, kui mind juhmistavad halbade sündide piinad?

19

Kui head ei tehta ja kogutakse vaid pattu, siis unustatakse kümneteks miljoniteks aegkondadeks isegi sõnad 'hea sünd'.

20

Sellepärast ongi Bhagavat lausunud: «Inimeseks on niisama raske sündida kui kilpkonnal ookeanis kael rõngasse pista.»

21

Isegi hetkepatt viib terveks aegkonnaks Avītsisse. Mis juttu saab aga heast sünnist olla siis, kui pattu on kogutud algusest aja jooksul?

22

Isegi siis ei ole pääsu, kui kannatuse mõõt on talutud, sest talumise vältel tehakse uut pattu.

23

Missuguse võimaluse ma küll leidnud olen ja ometi ei harju ma heaga! Kas on veel suuremat enesepettust, kas on veel suuremat sõgedust?

24

Kui ma sellest aru saan ja ometi sõgedalt edasi istun, siis viivad Jama saadikud mu ära ja ma satun pikaks ajaks piinadesse.

25

Väljakannatamatu põrgutuli põletab kaua mu keha, kahetsustuli aga põletab kaua mu meelt.

26

Kuidagimoodi sattusin nii heale pinnasele, kuhu üliharva satutakse. Ma saan sellest aru ja ometi tassitakse mind tagasi põrgusse.

27

Kas mul ei ole tahet nagu mantratest sõgestatul? Ma ei saa aru, mis on mind sõgedaks teinud? Mis on mu sisse tulnud?

28

Janul, vihal ja teistel samasugustel vaenlastel ei ole jalgu ega käsi, nad on arad ja oiuta. Kuidas nad suutsid mu orjastada?

29

Ometi on nad tulnud mu meele sisse ja hävitavad mind vaevata, mina aga ei ole isegi pahane. Oh kohatut taluvust!

30

Kui kõik jumalad ja inimesed oleksid mu vaenlased, siis ei suudaks ka nemad mind paisata Avītsi tulle,

31

mille riive ei jäta isegi Merust tuhkagi järele, tugevad meeleplekkidest vaenlased aga heidavad mu sinna ainsa hetkega.

32

Ükski teine vaenlane ei ela nii kaua, alguse ja otsata, kui meeleplekkidest vaenlased.

33

Hea suhtumisega saab kõiki panna kasu tooma. Kui aga meeleplekkidesse hästi suhtuda, siis toovad nad veel rohkem kannatusi.

34

Kas saan olla hirmuta ja maitsta sansaaramõnusi, kui mu südames pesitsevad need pikaealised vaenlased, kõikide vaevade ainupõhjus?

35

Kas saan olla õnnelik, kui mu mõtete kodus, selles ihapuuris viibivad need olemasoluvanglavalvurid, kes on ju surmamõistetute timukateks põrgutes ja mujal?

36

Järelikult ei vabane ma niikaua koormast, kuni need vaenlased ei ole lõpuni hävitatud. Uhked raevuvad isegi tühise kurjategija peale ega lähe enne magama, kui too on hävitatud.

37

Nad ihkavad lahingu eesliinil visalt hävitada neid, kes loomupäraselt tapavad, piinavad ja pimestavad. Loendamatu noole- ja mõõgahaavadest piinatuna ei pöördu nad enne ümber, kui siht on saavutatud.

38

Miks siis isegi saja piina puhul peaksin nõrkema või väsima mina, kes ma olen võtnud otsuse hävitada loomuvaenlasi, kõikide kannatuste igipõhjust?

39

Täiesti kasutuid haavu kantakse kehal otsekui ehteid. Miks aga valmistavad kannatused valu mulle, kes ma olen pühendunud Suurele Eesmärgile?

40

Kalurid, tšandaalad ja kündjad taluvad külma, palavust ja muid vaevu, kuigi mõtleavad vaid elatise hankimisele. Miks ei suuda seda mina, kelle eesmärgiks on maailma kasu?

41

Ma olen lubanud vabastada olendeid meeleplekkide käest kümnesse suunda laiuva taevalaotuse ulatuses, ise ei ole ma aga meeleplekkidest vaba.

42

Ma olen rääkinud nagu hullunu, kes ei mõista oma mõõtu. Sellepärast hävitan meeleplekid ja ei pöördu iialgi tagasi!

43

Selline on mu otsus ja ma astun raevukalt võitlusesse, ometi mitte selle meelepleki vastu, mis ihkab hävitada meeleplekke!

44

Kukkugu välja mu sooled, lennaku õlgadelt pea – iialgi ei hakka ma kummardama oma vaenlasi, meeleplekke!

45

Kui vaenlane aetakse minema, siis läheb ta teisale, kus kogub tagasitulekuks jõudu. Meeleplekist vaenlane aga ei toimi nii.

46

Kuhu minna sellel, kes kihutatakse meele seest välja, kuhu asuda sellel, et püüda mind hävitada? Mõistmispilk paiskaks need tühised meeleplekid eemale, kuid minul nõrgamõistuslikul ei ole tahet.

47

Ei viibi meeleplekid valdades, ei võimetes, ei nende vahepeal ega ka neist väljas. Kus siis viibivad need, mis rikuvad terve maailma ära? Nad on vaid meelepete! Sellepärast, süda, vabane hirmust, pinguta mõistmismõimet, miks ennast ilmaasjata põrgutes piinata!

48

Sellest mõeldes hakkab ma püüdma Juhiseid täita. Kas teeb ravim terveks selle, kes väldib arsti

juhtnööre?

See on «Bodhitšarjāvatāra»  
neljas peatükk:  
VIRGUMISMEELEST HOOLIMINE